

Chemické listy – Listy chemické

Náš časopis se v tiráži honosí letos již ročníkem 117. Honosí se ale i tím, že je pokračovatelem časopisu *Listy chemické*, a to ročník 147.

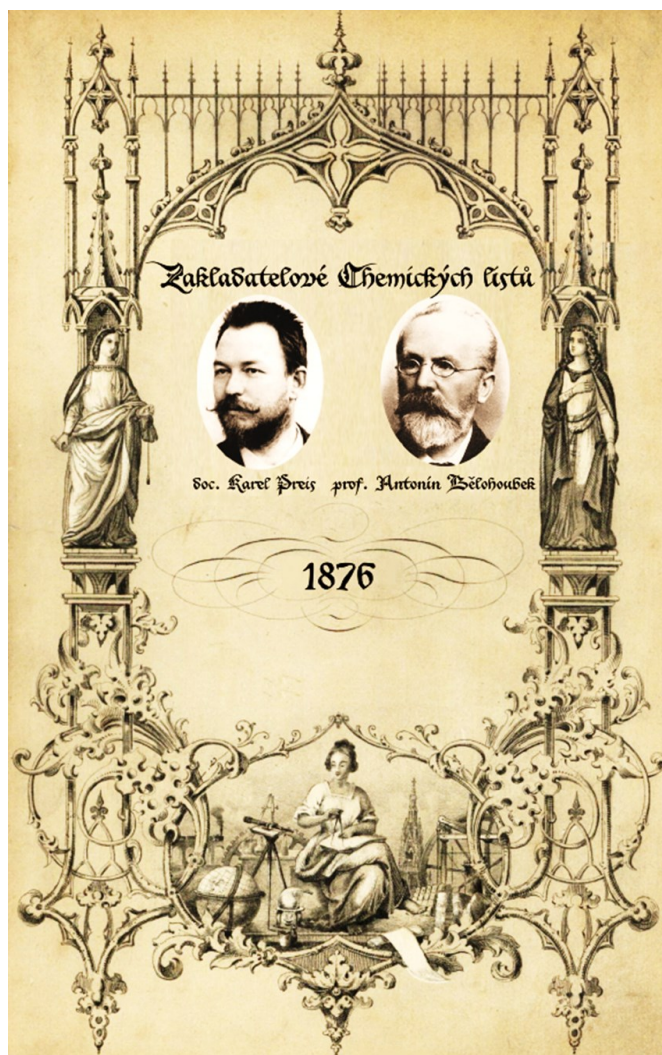
Podívejme se, jak to začalo. O nejstarších chemických časopisech u nás jsme již psali¹. Od té doby se však mnohé událo i na poli historických bádání.

Tak zaprvé, *Časopis chemiků českých* nebyl prvním médiem chemické společnosti, neboť, jak píše Hanč², „Na schůzi 20. listopadu 1869 bylo usneseno zřízení Kritických listů periodicky předkládaných členům ve dvou exemplářích, které budou recensovat 3 členové z plena volení. Recensenti mají určovat také program přednášek. Kritické listy mají vycházet každou druhou sobotu. Prvními recensenty byli zvoleni: F. Farský, Keyř a Tlamy. K opisování se nabídl p. Milbauer z ochoty a další člen za prominutí členských příspěvků“. *Kritické listy tedy, byl ve*

dvou exemplářích, byly prvním vystopovatelným „papírovým“ médiem společnosti.

Hanč dále píše: „24. června 1875 usnesl se výbor spolku vydávat vedle Zpráv spolku chemiků českých, redigovaných V. Šafaříkem a vycházejících ve čtvrtletních termínech o rozsahu 3 archů, ještě nový časopis *Listy chemické*. Zatímco Zprávy by nadále měly mít směr čistě vědecký, nový časopis by přinášel netoliko práce původní z oboru technické chemie, nýbrž i stručné a pravidelné výtahy z cizojazyčných odborných, především chemických časopisů. 1. října 1876 vychází 1. číslo *Listů chemických* a původně jednoarchové měsíčně vydávané sešity brzy přecházejí pro značný zájem a množství materiálu redakčního na dvouarchový rozsah. Časopis rediguje Karel Preis“.

Z dalšího zápisu z 9. výborové schůze ze dne 14. července 1876 čteme: „Titul nového orgánu má znít: »Chemické listy«. Orgán spolku chemiků českých, věnovaný zájmům technologie chemické. Cena jednoho ročníku

ustanovena a jest pro členy 2 zl., s poštovní zásilkou 2,50. Pro nečleny pak 4 zl., s poštovní zásilkou 4,50. K sešitu každému přiložena bude příloha insertní. První číslo časopisu vyjde dne 1. října 1876. 10 čísel vyjde ročně, tedy každý měsíc, kromě srpna a září. Pro nedostatek členů výboru usnešeno na tom, že první sešit vyjde redakcí p. prof. Bělohoubka a pana doc. Preise. Tisknouti časopis se má u Pichla a náklad prvního sešitu má obnášeti 300 exemplářů.

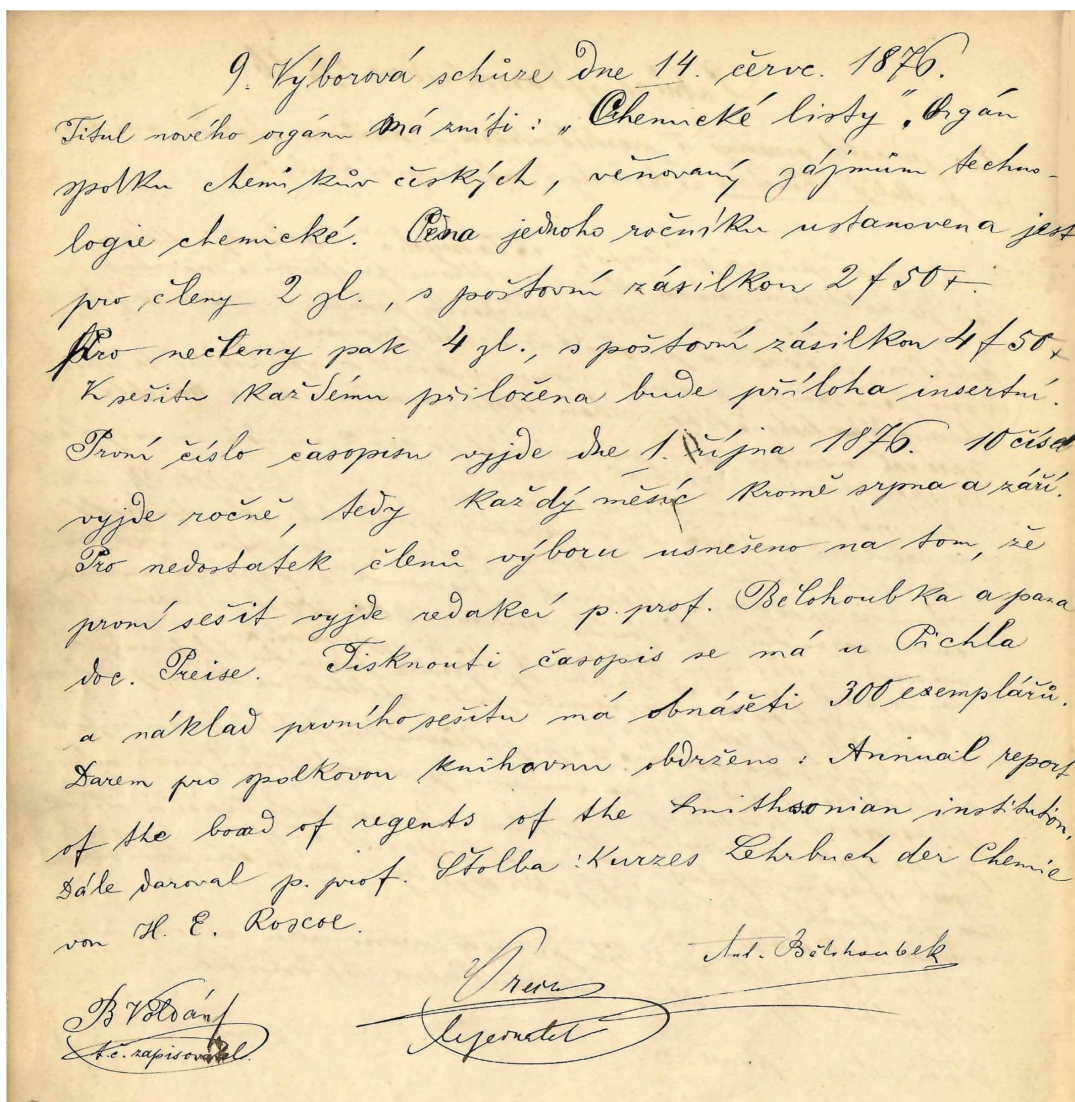
Proč a na čí popud nakonec vyšly o pár týdnů později po 9. výborové schůzi »Listy chemické« s názvem obráceným, o tom se našim historikům zatím nepodařilo mnoho zjistit.

V této souvislosti je možno uvést, že Karel Preis v roce 1883 založil Listy cukrovarnické, které spolu s Listy chemickými (a Listy filologickými) jsou nejstaršími českými publikovanými časopisy u nás, které abstrahuje databáze Web of Science.

Pavel Drašar

LITERATURA

1. Drašar P.: Chem. Listy 116, 629 (2022).
2. Hanč O.: 100 let v Československé společnosti chemické, její dějiny a vývoj 1866–1966. Academia, nakladatelství ČSAV, Praha 1966.

Užití tohoto díla se řídí mezinárodní licencí Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.cs>), která umožňuje neomezené využití, distribuci a kopírování díla pomocí jakéhokoliv média, za podmínky řádného uvedení názvu díla, autorů, zdroje a licence.